

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Kristin Norrbom
Utredare
08- 578 295 18
kristin.norrbom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2018-03-08

1 (6)

Diarienummer
2018/KS 0084 10

Kommunledningsutskottet

**Information om behovsanalyser för
verksamhetsutveckling gällande
verksamhetsområde 13 VA inför kommunplan
2019-2022, budget 2019**

Förslag till beslut

Kommunledningsutskottets förslag till Kommunstyrelsen

- Informationen noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Bo Renman
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef Medborgarfokus och
Tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Inför 2017 prövades en ny metod för långsiktig behovsanalys i förvaltningarna.

Behovsanalyserna har ett femårsperspektiv och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov. Analyserna var en del av underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Inför mandatperioden 2019-2022 har förvaltningarna gjort en uppföljning av 2017 års behovsanalys, med en analys och prioritering av vilka förändringar som kommer att påverka verksamhetsområdet framöver.

Kommunstyrelseförvaltningen överlämnar analysen till ekonomiavdelningen för vidare hantering inom ramen för utarbetande av kommunplanen inför mandatperioden 2019-2022.

Behovsanalys

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram behovsanalyser för verksamhetsutveckling inom nämndens verksamhetsområden.

Uppföljning av behovsanalysen 2017

Personalresurserna för drift och underhåll av VA-anläggningar har förstärkts under verksamhetsåret, främst för drift av ett ökat antal pumpstationer. Lokala dagvattenlösningar i nya bebyggelseområden samt nya dagvattendammar har anlagts i syfte att bättre kunna hantera och behandla dagvattenflöden. Införande av fjärravläsning av vattenmätare har påbörjats inom vissa större bebyggelseområden med goda resultat vilket även förenklar och effektiviserar kundärenden samt ökar kundernas tillgänglighet till egna förbrukningsdata. Införande av nya rättvisare dagvattengifter har genomförts för att tillämpas från 1 januari 2018. VA-taxan har reviderats i avsikt att kunna möta den aktuella och framtida förväntade kostnadsökningen för behandling av spillvatten och leveransen av dricksvatten.

Kommande förändringar som påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet

- Resurserna för drift, underhåll och övervakning behöver förstärkas som följd av ett växande VA-nät och ökat antal anläggningar
- Reinvesteringar för förnyelse av äldre ledningsnät och anläggningar behöver även fortsättningsvis ökas för att bibehålla en god funktion och kapacitet samt för att bibehålla hög vattenkvalitet och leveranssäkerhet.
- Nya tekniker och lösningar för dagvattenhantering behöver tillämpas och anläggas i befintliga och nya bebyggelseområden för att minska och förebygga risker för översvämningar, skador på fast egendom och minimera miljöpåverkan i berörda ytvatten.
- Ökad teknisk utveckling för att effektivisera och generera mer automatiserad drift och övervakning av VA-anläggningar medför vissa ökade investeringsbehov för programvaror och tillkommande teknisk utrustning.

Beskrivning av verksamhetsområdet

Syftet med VA-verksamheten i Tyresö kommun är att förse invånarna med ett gott och friskt dricksvatten, ta hand om och avleda avloppsvattnet från hushåll och industrier samt att avleda och behandla dagvatten med minsta möjliga olägenhet för invånarna.

Omvärlds- och konsekvensanalys

VA-verksamheten räknar med en rad förändringar under perioden. Framst gäller det ökade åtgärds- och investeringsbehov för bättre omhändertagande av dagvatten och minskning av utsläpp till recipienter (sjöar, vattendrag och havsmiljöer) i syfte att så långt möjligt uppfylla EU:s ramdirektiv för vatten. Detta får på kort sikt till följd att ökade insatser och åtgärder måste vidtas i Tyresåns sjösystem för att minska halterna av näringsämnen. De fysiska åtgärder som blir aktuella innebär viss tillkommande belastning för kommunen varav VA-kollektivet får bära del av de till Tyresö fördelade kostnaderna, från år 2018.

Dessutom påverkas Tyresös VA-verksamhet indirekt och kostnadsmässigt av

att anläggningar för behandling av vårt spillvatten i regionen under perioden 2018-2023 kommer att behöva expandera och samtidigt förbättra renings-teknikerna för att möta ny miljökrav och behov för en växande region. De sist-nämnda åtgärderna kommer då att påverka Tyresös och VA-kollektivets kostnader från Stockholm Vatten AB för spillvattenbehandling.

Vidare så är fokusering på utbyggnad av och ökat nyttjande av ny teknik inom dagvattenområdet nödvändiga för att kunna möta eventuella klimatpåverkande förändringar. Samtidigt finns uppställda miljömål, direktiv och miljökvalitetsnormer att beakta och uppnå för en god status på ytvatten i sjöar och hav för vilka dagvattenåtgärder i befintliga och nya bebyggelseområden är viktiga att planera och utföra.

De senare årens farhågor och fakta om klimatförändringar bl.a. med oftare återkommande kraftiga nederbördstillfällen innebär även att befintliga och nya dagvattenlösningar liksom ny teknik och utföranden måste tillämpas och anpassas till ökande vattenflöden för att förebygga och minska riskerna för översvämningar och skador på infrastrukturer och fast egendom. Nya tillämpningar av teknik och utföranden krävs därför inom VA-systemet för att klara sådana ökade flöden och klimatbelastningar.

Den förväntade, ökade belastningen på kommunens dagvattensystem kommer att kräva kostsamma åtgärder i form av nyanläggning av nya dagvattendammar och motsvarande lösningar för att omhänderta tillkommande nederbörds-mängder. Detta medför samtidigt att kostnaderna för drift, underhåll och reinvesteringar i dagvattenanläggningar måste ses över och omfördelas på rättvis grund för alla belastande fastigheter, områden och anläggningar.

För att fördela kostnaderna för behandling och drift samt underhåll av hela dagvattensystemet är gällande VA-taxa differentierad och omfördelad genom tillämpning av särskilda dagvattenavgifter i ny taxa från januari 2018. Skälet till införande av dagvattenavgift är främst att kunna belasta de dagvattenpåverkande verksamheterna och fastigheterna i kommunen med sina rätta kostnader. Detta medför samtidigt att de fastigheter som inte belastar dagvattensystemet därför avlastas den tillkommande avgiften från sina övriga brukningsavgifter.

Befolkningsutveckling och prognoser

Kommunens befolknings- och bebyggelseutveckling innebär även att VA-anläggningarna och verksamheten expanderar vilket förutom större investeringsbehov och en ökad kostnadsmassa, även medför att resurserna för drift, underhåll och övervakning av anläggningarna också behöver förstärkas.

Behov inom verksamhetsområdet

- Resurserna för drift, underhåll och övervakning av ett ökat antal VA-anläggningar behöver förstärkas
- Reinvesteringar för förnyelse av äldre ledningsnät och anläggningar behöver även fortsättningsvis ökas för att bibehålla en god funktion och kapacitet samt för att bibehålla en god funktion och kapacitet samt för att bibehålla hög vattenkvalitet och leveranssäkerhet.
- Nya tekniker och lösningar för dagvattenhantering behöver tillämpas och anläggas i befintliga och nya bebyggelseområden för att minska och förebygga risker för översvämningar, skador på fast egendom och minimera miljöpåverkan i berörda ytvatten.

Förändringsbehov

VA-verksamheten behöver tillämpa nya och bygga ut befintliga datoriserade drift- och övervakningssystem samt har påbörjat driftsättning av kundanpassade delsystem och fjärravläsning av vattenförbrukning för att minska och effektivisera ärende- och tjänsthantering.

Prioriterade utvecklingsområden

Den förväntade ökade ekonomiska belastningen till följd av ökade kapitalkostnader som föranleds av den pågående utvecklingen inom Östra och centrala Tyresö samt ökande kostnader för behandling av spillvatten och leveransen av dricksvatten kommer att kräva löpande analys av verksamhetens ekonomiska utveckling.

Investeringsäskanden med kalkyler

Utförlig analys och redovisning avseende behov av re- och nyinvesteringar redovisas och behandlas i kommunledningsutskottet under våren 2018.

Beslut om taxor och avgifter

Gällande VA-taxa är senast reviderad genom beslut om kommunplan i september 2017. I denna taxa har nya och differentierade dagvattenavgifter samt vissa övriga avgiftsposter, ökade kapitalkostnader samt höjda behandlings- och leveranskostnader för spill- och dricksvatten införts.

